

Klíčová doporučení k řešení kapacit a desegregace ukrajinských skupin a tříd

23. února (20 účastníků) a 12. dubna 2023 (25 účastníků) proběhla navazující setkání zástupců klíčových aktérů na poli začleňování vícejazyčných dětí (nejen) z Ukrajiny organizované META o.p.s., jejichž cílem bylo diskutovat řešení kapacit škol, přijímání a začleňování dětí a postupnou desegregaci ryze ukrajinských tříd či adaptačních skupin, včetně větší participace všech škol. Cílem setkání bylo diskutovat situaci v Praze, která řeší tato témata nejpalčivěji, ale podobně jsou na tom i další regiony v ČR. Ze setkání vyplynulo několik zásadních témat, která jednotliví zástupci různých aktérů považují za nejasná, nefunkčně nebo nedostatečně či nesprávně nastavená a která je třeba ideálně bezodkladně řešit.

Ukázalo se, že komunikace nyní neprobíhá mezi jednotlivými aktéry efektivně a v důsledku toho je stále velké množství dětí z Ukrajiny mimo vzdělávací systém a to buď zcela, nebo jsou pouze v neformalizovaných adaptačních skupinách. V Praze bylo na základě porovnání dat z re-registrace (MV ČR) a šetření na školách (MŠMT ČR) z přelomu března a dubna 2023 mimo základní vzdělávání cca 3000 z více než 11 tisíc dětí ve věku 6 až 15 let; v celé ČR pak až 10 871 dětí z 50,5 tisíc. Podle údajů z února bylo 434 školou povinných dětí namísto v základních školách umístěno v 16 adaptačních skupinách po celé Praze. Účastníci setkání se shodovali, že je třeba nastavit jasný systém a vzbudit **zájem všech aktérů na všech úrovních systému k aktivnímu zapojení.**

Již při setkávání a následně po zpracování všech podnětů vyplynulo, že téma je komplexní a obsahuje několik zásadních kroků a opatření, která je nutné řešit bezodkladně a klidně víceméně individualizovaně. Ale zároveň spolu jednotlivé oblasti úzce souvisí jako celek, a proto je vhodné je společně koordinovat a nastavit v podobě jednoho shrnujícího **metodického postupu závazného pro všechny aktéry**, který bude vycházet z aktuální legislativy a doplní ji o kompetenční rámec. Ukázalo se totiž, že otázka kapacit a ochoty přijímat nově příchozí žáky úzce souvisí s dalšími prvky v systému vzdělávání: organizací jazykové přípravy, šířením informací (všem) a jasně stanovenou zodpovědností, včetně termínů naplnění konkrétních úkonů.

Přestože se setkání týkalo řešení akutní situace v Praze, je úzce propojeno s nastavením celého systému a pokud se podaří systém doplnit či upravit, bude dobře využitelný pro další kraje ČR, kde se řeší podobné problémy. Stejně tak je třeba jej přenést z oblasti základních škol také na systém vzdělávání v mateřských a středních školách.

Na základě diskuzí ve skupině jsme zpracovali návrh výše zmíněného metodického postupu a dále pak vybraná dílčí témata, kterým jsme se na setkání podrobně věnovali a která v současné chvíli nejvíce systém potřebuje upravit. Jedním z klíčových opatření potřebných pro řešení situace bylo ujasnění kompetencí klíčových aktérů (školy, zřizovatelé, kraj/MHMP, MŠMT). Bohužel se nestihly prodiskutovat, ale jelikož jsou pro nastavení systému zcela zásadní, rozhodli jsme se (META) nad rámec diskuze vytvořit návrhy těchto kompetencí. V tuto chvíli je dáváme k diskuzi, po které pak budeme klíčové aktéry kontaktovat.

Při zpracovávání výstupu jsme si určili prioritní témata, která jsme takto rozpracovali. Pokud považujete za důležité zpracovat zbývající témata (jsou na konci dokumentu), rádi na tom s Vámi budeme participovat.

Budeme rádi za komentáře k podkladům, bude-li jakákoliv nejasnost či další podnět. A to do 30/5/2023.

Hlavním leitmotivem při uzavírání druhého setkání byla aktivizace a zodpovědnost každého aktéra při řešení této nelehké situace. Znovu tímto vyzýváme Vás, jednotlivé aktéry, abyste i s ohledem na níže definovaná opatření a kompetence aktivně jednali v rámci svých kompetencí a odpovědností, ale současně vybízeli aktivně k zodpovědnosti další aktéry na všech úrovních. Jedině tímto způsobem můžeme něco skutečně změnit. Děkujeme všem zúčastněným za cenné podněty a za to, že tyto podněty nesete dál.

00 Klíčové opatření: Metodický postup pro všechny aktéry

Účastníci setkání se shodli, že situace si žádá **vytvoření obecného metodického postupu** pro jednotlivé aktéry, který bude všem **dostatečně komunikovaný a srozumitelný**. Při vytváření metodického postupu je třeba pracovat **participativně** se zástupci různých aktérů v oblasti vzdělávání (podobně, jako byla složena expertní skupina, příp. doplnit dalšími z definovaných zájmových skupin - viz příloha).

Metodický postup vymezí **systém komunikace a řízení**. Je třeba, aby byl postup ukotven v legislativě a vyhodnocoval a aktualizoval se i z dlouhodobého hlediska, nejen v krizové situaci. Zároveň, aby byl při nestandardní, krizové situaci připraven na zátěž a výzvy. Pro zajištění rovnosti ke vzdělávání byla opakovaně na setkání zdůrazňována úprava přístupu k vícejazyčným dětem na základě potřeby podpory z **důvodu nedostatečné znalosti českého jazyka**, nikoliv státní příslušnosti.

Zároveň se potvrdilo, že v celém systému chybí objektivní a na sdílených a deklarovaných principech založený přístup, který není ovlivněn nastavením hodnot, priorit a zájmů konkrétních aktérů. Tento nejednotný přístup v tuto chvíli negativně dopadá na zranitelné skupiny, jako jsou právě vícejazyčné děti. Objektivní a jednotný přístup by v systému mohl zajistit například Střední článek podpory **posílený i o rovinu řízení**.

Součástí metodického postupu je stanovení:

- **pro koho a pro jaké situace je určen** - někteří aktéři nevidí jasné hranice, kdy přechází odpovědnost už na ně samotné, a proto nepřijímají svou aktivní roli v řešení situace. Je třeba vymezit, co přesně a v jakém rozsahu spadá do řízení, koordinace a zodpovědnosti konkrétních aktérů.
- **jednotlivých kroků realizace** - kdo bude mít konkrétní **zodpovědnost** za jednotlivé kroky a **kvalitu** realizace, podobu jednotlivých výstupů a jak budou financovány.
- **lhůt** pro konkrétní a včasné plnění - s vymezením kompetencí souvisí i stanovení lhůt, do kterých mají být konkrétní kroky splněny, nastaveny či zaručeny.
- **kontrolních mechanismů** - bude stanoven **způsob kontroly** realizace a výstupů (včetně vyjasnění kdo, kdy a jak).
- **systému sběru, vyhodnocení a sdílení dat**
- **systému sankcí** (pro aktéry, kteří nejsou aktivní) - je třeba jasně vymezit, co přesně nastane a v jakém rozsahu (případně s jakou vůlí k možnosti rychlé nápravy), pokud jednotlivé kroky a lhůty nebudou dodrženy.

Metodicky by se měl týkat všech zásadních témat, které školy/zřizovatelé řeší:

- **řešení kapacit ve školách** (viz níže)
- zápisy do ZŠ
- přijímání do ZŠ
- **zajištění jazykové přípravy** (viz níže)
- zařazení do ročníku

- **dlouhodobá podpora nejen v jazyce** (viz níže)
- **sběr dat** (viz níže)
- interkulturní práce
- koordinace rovnoměrného rozmístění nově příchozích dětí (cílem je aktivní participace všech škol)
- podpora pro přestup na SŠ

Kompetence klíčových aktérů při naplnění tohoto opatření:

MŠMT - vytváří **participativně metodický postup** (se všemi aktéry - kraje, zřizovatelé, školy, NNO), součástí metodického postupu je také vyjasnění řízení vzdělávací soustavy (dále v návrzích pracujeme se Středním článkem vzdělávání).

Rozpracovaná konkrétní, nejpálčivější témata z diskuze, která potřebují v systému nastavit, ukotvit a komunikovat:

Tato témata mohou být řešena samostatně a je žádoucí s tím začít bezodkladně, zároveň s tím může vznikat obecný metodický postup, viz výše opatření 00. Na něm ovšem realizace těchto opatření nestojí.

01 Stanovení reálných kapacit

Současná data o kapacitách neodpovídají reálnému stavu ve školách. Školy mohou a mají pravidelně tyto informace aktualizovat. Ve skutečnosti to některé školy dělají a u jiných jsou uvedena data z 90.let. Kapacity škol je třeba přehodnotit systémově tak, aby tomu všichni rozuměli, **data odpovídala realitě** a systém byl **transparentní pro všechny aktéry**, ideálně veřejný. Pro všechny, tedy i pro neaktivní školy či zřizovatele, je třeba jasně vymezit kroky, lhůty a kontrolní mechanismus, aby nedocházelo k přetížení těch aktivních a nezapojení těch neaktivních. Je vhodné efektivně pracovat s daty ze zahajovacích výkazů a zaměřit se na zohlednění aktuálních potřeb škol a jejich zřizovatelů. Je třeba stanovit jasný metodický postup pro stanovení kapacit škol s ohledem na:

- odborné učebny
- kapacitu školní jídelny, družiny, toalet, tělocvičny apod.
- možnost zajištění půlených hodin
- vzdělávací programy
- speciální vzdělávací potřeby (inkluze)
- rovnoměrné rozmístění vícejazyčných žáků (aby nedocházelo k segregaci)

Je úkolem zřizovatele, případně Středního článku, pohlídat, aby u některých škol, nedošlo k eskalaci problémů. Až tehdy, kdy budou nastaveny reálné kapacity škol (bude stanoveno jak, do kdy a kdo za to odpovídá a co dělat, pokud se tak nestane), můžeme mít jasnou představu o rovné míře zapojení všech škol a zřizovatelů a reálně najít místo ve školách pro všechny děti, které to potřebují. A především vyhodnocovat s předstihem, pokud kapacity nebudou dostačující pro přicházející silné ročníky nebo plánované výstavby většího množství bytových objektů.

Kompetence klíčových aktérů při naplnění tohoto opatření:

Ředitel školy - uvede reálný stav, potřebuje součinnost zřizovatele při revizi, při revizi podává podklady Střednímu článku (nutný předpoklad: Střední článek zajišťuje podporu i řízení vzdělávací soustavy)

Zřizovatel - koordinuje průběh revize se zřizovanými školami, sbírá data

Střední článek podpory a řízení - realizátor revize, zajišťuje objektivitu procesu, sbírá data

Kraj/MHMP - sbírá data a vyhodnocuje spolu se Středním článkem a zřizovatelem, hlídá lhůty a ukládá sankce; další kroky viz dále (zejm. koordinace umístování),

MŠMT - participativně (tedy s klíčovými aktéry) vytváří metodiku k revizi reálné kapacity, kde nastavuje lhůty, sbírá data a vyhodnocuje spolu s kraji.

02 Koordinace kapacit v rámci kraje/MHMP

Koordinace kapacit mezi MČ a umístování dětí z jiných MČ je v gesci **MHMP**, zatím se tak ale neděje. Realizaci může být pověřeno Centrum následné podpory uprchlíkům z Ukrajiny (CNPUU).

Důležitá je jasná veřejná **deklarace vedení Magistrátu** všem aktérům na území, že toto je priorita, která je zároveň vyzve k součinnosti. Srozumitelné a "motivační" by mohlo být například stanovit cíl: *"do 30. září 2023 umístit všechny školou povinné děti v Praze do ZŠ/MŠ."*

Součástí tohoto pokynu od **MHMP** by měl být jasný mandát CNPUU a **vzkaz školám, ať při přijímání uprchlíků nehledí striktně na kritérium spádovosti**. Zejména kvůli a) nutné koordinaci umístění z jiných MČ, kde se to tím dost komplikuje, b) tomu, že bydlení uprchlíků je často nejisté a bez dlouhodobého výhledu a v průběhu léta bude řada lidí bydliště měnit.

Rodičům již zapsaných dětí, jichž se budou změny bydliště týkat, je přitom vhodné komunikovat, aby zatím děti neodhlašovali a nechali je zapsané v dosavadních školách, dokud úspěšně nedořeší přestup.

02a Koordinace na úrovni MČ

Na centrální úrovni koordinaci řídí CNPUU a **každá městská část určuje** svého **koordinátora** (typicky úředníka Odboru školství,) který s CNPUU komunikuje a je v rámci MČ za tuto agendu přímo zodpovědný. **Ředitelé povinně a pravidelně reportují kapacity svých škol. Informace** o kapacitách v jednotlivých školách a ročnících jsou v reálném čase **dostupné CNPUU**.

02b Vytvoření centrálního systému shromažďování informací o dětech odmítnutých k přijetí ke vzdělávání a jejich distribuce do dalších MČ.

Dosavadní stav shromažďování informací označili účastníci za zcela nefunkční. K tomu přispívá řada faktorů:

- uchazeči jsou často ústně odmítnuti osobně, ve škole nebo telefonicky, aniž by bylo zahájeno správného řízení a pokud nejsou ani jinak evidováni, informace se neposouvá výš ke zřizovateli (nejsou stanoveny lhůty, do kdy se mají informace o neumístění každého konkrétního žadatele posunout výše, ze strany zákonných zástupců není stanovena lhůta, do kdy jejich nárok na umístění dítěte do školy musí být naplněn), potažmo pak k MHMP a není tak ani možné umístování těchto dětí dále koordinovat
- není stanoven způsob, jak identifikovat dublující se žádosti - evidence není propojena napříč školami a MČ a nelze tak poznat, zda jde o stejné dítě, jehož rodiče žádají o zapsání i jinde, a tedy určit reálné počty žadatelů

- informace o nepřijatých dětech nebyly vždy řádně a včas předávány na vyšší úroveň a nebylo tak možné umísťování těchto dětí koordinovat. Např. MČ ne vždy předávaly informace o odmítnutých dál MHMP; roli v tom hrály často i nejasnosti a rozpory mezi reálnými a rejstříkovými kapacitami škol a chybějící lhůty, příp. sankce (viz výše).

Doporučení: Zjednodušení a zefektivnění tohoto systému by přineslo vytvoření **jednotného online systému zápisů**¹, který zjednoduší zákonným zástupcům přístup do správního řízení o přijetí a zároveň umožní školám a zřizovateli procesovat jednotlivé kroky v něm. Informace bude dostupná v systému řediteli, zřizovateli a MHMP. Systém odhalí duplicity a umožní aktuální přehled o přesném počtu žadatelů a následnou koordinaci jejich rozmístění na území hl.m. Prahy.

02c Důsledná scholarizace dětí v povinném vzdělávání

Další výzvou je **scholarizace dětí, které nejsou evidovány mezi žadateli o zapsání ke vzdělávání**. Jejich zákonní zástupci nežádali pomocí písemné žádosti a nebyli školou či zřizovatelem ani jinak evidováni; případně se o přihlášení pokusili, dozvěděli se, že místa nejsou a dále se o něj nesnažili.

Zákonné zástupce těchto dětí je nutné adresně oslovovat na základě dat MV z konce března 2023 (jde o děti školou povinné, u nichž rodiče neuvedli školské zařízení zapsané v rejstříku). Do této aktivity mohou být zapojeni interkulturní a terénní pracovníci a/nebo OSPODY, možná je v tomto též spolupráce s CNPUU. Po kontaktování pracovníci pomohou rodičům, kteří tak zatím neučinili, podat žádost do školy, kde je aktuálně volné místo, nebo na spádovou školu. Tím se zároveň dítě dostane do systému umožňujícího dodatečně koordinované umístění, i pokud se jej nepodaří umístit ihned.

Kompetence klíčových aktérů při naplnění tohoto opatření:

Ředitel školy - důsledně zaznamenává a hlásí všechny odmítnuté děti svému zřizovateli (v ideálním případě je namísto toho rovnou zapisuje do sdíleného online systému;); sdílí aktuální kapacity dle ročníků se zřizovatelem a CNPUU; aktivně přijímá žáky bez ohledu na spádovost (má-li kapacitu)

Zřizovatel - určí zodpovědnou osobu, která spolupracuje s CNPUU, pracuje s daty od ředitelů škol a poskytuje je CNPUU (v ideálním případě vše probíhá automaticky v online systému); dohlíží na revizi kapacit (viz výše); aktivně vytváří další kapacity, kde je to nutné, v případě, že to není možné, koordinuje se s krajem; řeší potřeby škol, motivuje a v součinnosti s řediteli hledá cesty k řešení situace; koordinuje oslovování zákonných zástupců nescholarizovaných dětí na území obce

Střední článek podpory a řízení - může být podporou koordinace a ředitelů škol

CNPUU - realizátor koordinace a umísťování dětí do škol (řízen MHMP)

Kraj/MHMP - deklaruje prioritu bezodkladné scholarizace všech dětí školou povinných; zajišťuje koordinaci; zavádí centrální systém evidující uchazeče (případně online systém zápisů); hlídá lhůty a uděluje sankce; důležitá je funkce odvolacího orgánu ve správním řízení u rozhodnutí o ne/přijetí.

MŠMT - stanoví lhůty pro umístění dětí do formálního vzdělávání; obecně pro všechny nově přichozí vícejazyčné děti; iniciuje a připraví potřebné legislativní změny; podpůrně a metodicky vede aktéry k participaci a rovnoměrnému rozmísťování dětí do škol (od břemenění aktivních aktérů).

¹ Takovéto systémy už se na úrovni škol i zřizovatelů v praxi osvědčily a fungují i v řadě pražských městských částí. Nabízí se tedy i možnost některý z již existujících systémů (např. <https://www.zapisdoskol.cz/> nebo <https://zapisyonline.cz/>) adaptovat na úroveň kraje.

03 Změna financování a organizace jazykové přípravy, včetně “formalizace” adaptačních skupin

Organizace podpory v jazyce a její rozsah musí být založena a) na jazykových potřebách dětí/žáků dle úrovně (A0-A2 začátečník, A2-B2 mírně pokročilý, B2 - C2 pokročilý), ale i na možnostech škol a rodičů/opatrovatelů (ZZ) - prostorové, kapacitní, personálně-kompetenční, vč. možností dojíždění.

Z hlediska žáka je ideální podpora na kmenové škole (i v menším rozsahu a intenzitě), z hlediska systému je efektivnější koordinované intenzivní vzdělávání v určených školách. Současný systém jazykové přípravy toto neumožňuje, nebo velmi komplikovaně. Oba přístupy je vhodné kombinovat.

Co je potřeba:

- a. **vytvořit v systému prostor pro “TRÍDY” pro jazykovou přípravu (JP)** → výuka ČDJ probíhá intenzivně v určené škole, dochází k uvolnění žáků z výuky na cca 20h/týden (po-pá), vyučující jsou experti na ČDJ, žák se po dosažení předem dané úrovně (A2) přesouvá do kmenové školy;
 - zajištění je koordinované přes město, zřizovatele, ORP, kraj; škola, která to zajišťuje má extra finance na koordinaci a komunikaci s ostatními školami a dalšími aktéry (rodiče, úřady)
 - výstupní úroveň je ověřená a zaznamenaná a putuje s žákem dále do kmenové třídy v portfoliu/dokumentaci, včetně informace o pokrocích a doporučení, jak žáka dál v kmenové škole podporovat (viz dlouhodobá podpora níže);
 - možnost zakomponovat do systému adaptační skupiny, segregované třídy pro UA děti (ale otevřít všem dětem bez znalosti češtiny)
 - dítě je do této třídy zařazeno na min. 3 měsíce (v případě mladších školních dětí možná i jen 6 týdnů) a max. 1 rok - vzdělávání je plnohodnotnou formou plnění šk.docházky a toto je dostatečně komunikováno všem rodičům vícejazyčných dětí školou povinných
 - financováno extra z krajského normativu (jako dosud)

U této varianty je potřeba jasně vymezit aktéry a jejich kompetence, posílit koordinační úlohu samotné školy (financovat koordinátora), ale i zřizovatel, ORP, případně kraj musí mít jasně dané kompetence (koordinace, informování a sběr dat a jejich vyhodnocování) → cíl: všechny vícejazyčné děti do úrovně A2 mají zajištěnou jazykovou přípravu (buď v určené škole, nebo v kmenové - viz b)

- b. **umožnit výuku ČDJ pro začátečníky v rámci jazykové přípravy i na kmenové škole, včetně přípravných tříd**, nutné stanovit bez povinnosti toto zajišťovat i ostatním žákům - to je speciální režim výše.
 - propojit normativně přes agregované výstupy ze školní matriky (např. 1. školní rok, 1 dítě, 2 hodiny ČDJ/týden) → z těchto hodin může ředitel školy financovat “třídu pro jazykovou přípravu - ČDJ”, ředitel nemusí nutně žádat finance extra.

Praxe ukazuje potřebu ukotvení **povinnosti účastnit se JP** pro všechny vícejazyčné žáky do úrovně A2 v době běžné výuky - mělo by tedy být jako součást kurikula. **Povinnost ale musí být i na řediteli školy**, aby výuku zorganizoval.

Kompetence klíčových aktérů při naplnění tohoto opatření:

Ředitel kmenové školy - personálně zajišťuje výuku ČDJ (varianta b), zodpovídá za kvalitu výuky ČDJ, určuje koordinátora, zodpovídá za dostupnost (naplnění povinnosti) JP pro každého kmenového žáka s nárokem (ideálně

potřebou) JP, je povinen informovat zákonné zástupce o povinnosti JP, zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci, spolupracuje se školou určenou.

Ředitel určené školy (varianta a) - personálně zajišťuje výuku v JP, určuje koordinátora, zodpovídá za dostupnost a kvalitu JP pro každého žáka s nárokem (ideálně potřebou) JP, spolupracuje s kmenovou školou žáka, poskytuje informace o výstupní úrovni žáka a doporučení pro další podporu, zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci.

Zřizovatel - sbírá data a koordinuje, podporuje školy při realizaci JP a koordinaci uvnitř školy

Střední článek podpory a řízení - může být podporou koordinace a ředitelů škol

Kraj/MHMP - určuje školy s intenzivní JP, koordinuje vznik tříd s JP, sbírá data, dohlíží na realizaci ve školách, hlídá lhůty, ukládá sankce.

MŠMT - participativně připraví změnu systému jazykové přípravy a následně upravuje legislativu (viz níže), nastavuje lhůty pro naplňování práva žáka a stanovuje sankce, sbírá a vyhodnocuje potřebná data a dle toho nastavuje systém

04 Dlouhodobá jazyková podpora a její financování

Po 1. školním roce nemohou být jazykové kompetence dostatečné pro školní úspěšnost (osvojení jazyka trvá až 10 let). **Z důvodu prevence školní neúspěšnosti je proto nutné nastavit podporu na kmenové škole, která navazuje na jazykovou přípravu v 1. školním roce.**

Možnosti:

- ČDJ místo druhého cizího jazyka (pro 2. stupeň), to ovšem vyžaduje jiné, dostupné řešení na 1. stupni
- začlenění ČDJ jako vzdělávacího oboru do oboru Jazyk a komunikace, nutnost vytvořit kurikulum ČDJ pro vyšší úroveň

→ klíčová je možnost financování z PHmax

Ve všech případech je potřeba umožnit řediteli školy (ŘŠ) financování (z PHmax), ale zároveň dát ŘŠ povinnost toto žákům zajistit v kmenové škole (za konkrétních podmínek). Je třeba myslet ale i na školy (většinu škol), které mají jen jednotlivé žáky → **individuální podpora**.

U starších žáků na druhém stupni (8. a 9. ročníky) je potřebná **zvýšená a intenzivnější podpora, ideálně již v rámci jazykové přípravy** (podobně jako rozšíření JP na 400 vyučovacích hodin na SŠ) z důvodu přestupu na SŠ s větší mírou akademického jazyka a přijímacího řízení.

Kromě speciální výuky ČDJ je **potřeba podpory akademického jazyka v běžné výuce** → práce s AP (*indexace škol* v připravovaném systému musí pracovat i s přítomností vícejazyčných žáků s potřebou podpory v jazyce, či dokonce jako součást *parametrizace pozice AP*), metodická podpora pedagogů při propojování obsahu a jazyka.

Kompetence klíčových aktérů při naplnění tohoto opatření:

Ředitel kmenové školy - zajišťuje pravidelné monitorování jazykové úrovně žáků, sdílí data, personálně zajišťuje výuku ČDJ, určuje koordinátora, zodpovídá za dostupnost, financování (v rámci PHmax) a kvalitu dlouhodobé podpory, zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci.

Zřizovatel - sbírá data a koordinuje, podporuje školy při realizaci dlouhodobé výuky ČDJ a koordinaci uvnitř školy.

Střední článek podpory a řízení - může být podporou koordinace a ředitelů škol.

Kraj/MHMP - sbírá data o jazykové úrovni žáků, dohlíží na realizaci adekvátní podpory ve školách, vyhodnocuje data a přijímá opatření (např. při nerealizaci podpory na školách).

MŠMT - připraví podklad pro zjišťování jazykové úrovně a kurikulum ČDJ pro vyšší úrovně, participativně připraví změnu systému dlouhodobé podpory (vč. legislativy) a metodiku pro školy popisující postup intenzity výuky ČDJ a postupné zapojování do běžné výuky, včetně konkrétní doporučení pro podporu v běžné výuce a hodnocení žáků. Zakomponuje podporu asistenty pedagoga pro tyto žáky do připravovaných systémových opatření (parametrizace AP a indexace škol). Sbírá a vyhodnocuje potřebná data a dle toho nastavuje systém.

05 Změna legislativy

- změna vyhlášky 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů k organizaci JP
- změna podmínek plnění školní docházky pro žáky zcela uvolněné na JP
- umožnit následnou podporu bez doporučení z ŠPZ (změna §20 ŠZ, nebo součást RVP)

Další témata z diskuze k případnému následnému zpracování

- **předávání informací zájmovým skupinám** (EU - MŠMT - Kraj - obec/ORP - škola; ŠPZ, rodiče, děti, NNO, veřejnost), včetně platformy setkávání, informačního portálu a informačních schůzek pro rodiče.
- **zapojení interkulturní a sociální práce na školách**
- **šetření potřeb všech aktérů**
- **žáci s nedostatečnou znalostí a informace o jazykové přípravě ve výkazech** (MŠMT v mezidobí připravilo změnu, děkujeme)

Příloha:

Součástí prvního setkání bylo definování účelu setkání, zásad, o které se opíráme a pak také zájmových skupin, kterých se téma týká. Jelikož je toto téma velice komplexní, komplexní jsou i tyto oblasti. Z těchto důvodů nebylo možné se všem z nich v rámci setkání věnovat. Součástí obou setkání byla nutná prioritizace témat k projednání.

a. Účel

Proč je to, co chceme udělat, důležité pro nás a pro společnost?

- Chceme změnit nepříznivou situaci ve školství způsobenou krizí na Ukrajině
- Chceme, aby rodiny uprchlíků důvěřovaly v rovnocennost školních systémů
- Chceme zpřesnit kompetence ve vzdělávací soustavě kvůli odbřemenění přetížených aktérů
- Chceme zapojit všechny děti bez snížení kvality vzdělávání
- Chceme zajistit podporu ukrajinským učitelům
- Chceme systémovou podporu aktérům a to metodickou, finanční a prostorovou, jednotný a jasný systém začleňování všem

b. Zásady

Jaká pravidla/zásady musíme dodržovat při dosahování účelu?

- Vzájemný respekt ke všem žákům
- Víme, kdo co dělá a co má dělat
- Průběžně zjišťujeme potřeby
- Systémovost komunikovaná otevřeně a citlivě
- Rovné podmínky všem žákům
- Mezisekční a mezisektorové propojení
- Otevřenost novým řešením

c. Zájmové skupiny

Koho musíme zahrnout, abychom dosáhli účelu?

- Rodiče všichni
- Děti, žáci, studenti
- Učitelé ukrajinští
- Učitelé ČR
- Ředitelé
- Úředníci
- NNO
- Samospráva
- Politici
- Mezinárodní organizace
- Aktéři na UA straně
- Ministerstvo vnitra a cizinecká policie
- OSPOD
- Volnočasová a poradenská zařízení
- Média

Zúčastnění aktéři setkání byli z následujících institucí:

- Člověk v tísni
- Integrační centrum Praha
- kancelář Zmocněnkyně vlády pro lidská práva
- Městská část Praha 3
- Městská část Praha 7
- Městská část Praha 11
- META, o.p.s.
- MŠMT ČR
- MHMP
- NPI ČR
- PAQ Research
- Pražský inovační institut
- UNICEF
- Úřad vlády
- ZŠ a Gymnázium J.G.Jarkovského
- ZŠ Eden
- ZŠ Jeseniova
- ZŠ Jižní
- ZŠ Tábořská